

Monumentenwacht Groningen

Westersingel 43
9718 CD Groningen
tel.: 050 - 121694

INSPECTIERAPPORT 06.49.01

Naam van de molen : "De Onderneming"
Gelegen te : Vierhuizen
Eigenaar : Stichting De Groninger Molen
Adres eigenaar : Westersingel 43, 9718 CD Groningen

Inspectiedatum : 28 oktober 1991
Aanvang van de inspectie : 8.00 uur
Einde van de inspectie : 11.30 uur
Totaal aantal manuren : $2 \times 3\frac{1}{2} = 7$ manuren
Geïnspecteerd door : M. Sikkink/J.H. Weessies

Punten waarop de inspectie betrekking heeft gehad.

I. EXTERIEUR KAP

Vorstplanken : bovenkant ingekankerd; teerloos
Kapbedekking : delen gescheurd; teerwerk zeer slecht
Stormschild : goed; onderste deel is gescheurd
Betimmering voorkeuvelens : gedeelte vervangen, maar is nog niet afgeschilderd
Stormluiken : goed; schilderwerk matig
Steenbord : buitenzijde redelijk; binnenzijde door het naar binnendringen van regenwater is zwam zichtbaar en roestvorming op de metalen strippen
Schilderwerk exterieur kap : matig; teerwerk zeer slecht

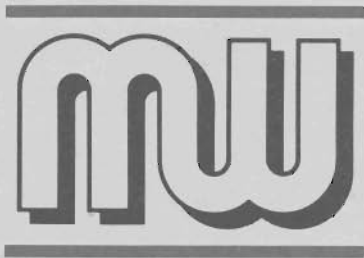
06.49.01

II. INTERIEUR KAP

- Voorkeuvelens balken : goed;
- Keer- en weerstijl : goed;
- Windpeluw : plaatselijk ingerot
- Voeghouten : de voorste koppen beginnen plaatselijk in te rotten
(linker voeghout achter droogte scheuren zichtbaar,
kans op inrotting vergroot)
- Tempelbalk : begint plaatselijk in te rotten met aansluiting
windpeluw
- Stormbalk : goed;
- IJzerbalk : goed; er zit speling in de verbinding met het voeghout
- Penbalk : goed;
- Achterkeuvelens : aantal stijlen ingerot bij verbinding korte spruit
- Luiken en ramen : op verschillende plaatsen door houtrot aangetast;
schilderwerk matig
- Roosterhouten : goed;
- Spantring : goed;
- Spanten : goed;
- Gordingen : goed;
- Aanlopers : goed;
- Hanetree : niet van toepassing

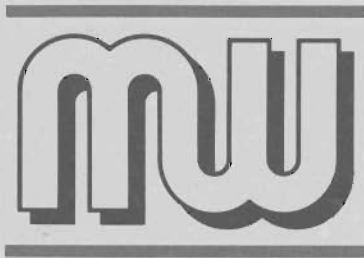
III. GAANDE WERKEN IN DE KAP

- Bovenas : goed;
- Halslager : goed;
- Steenbed en wiggen : steenbed zeer slecht als gevolg van inwateren

06.49.01

- Penlager en wiggen : goed;
- Bovenwiel : goed; plaatselijk actieve houtworm
- Kammen bovenwiel en smering : goed; smering voldoende
- Teruglooppal en stutten : goed;
- Bovenbonkelaar of schijfloop : goed; echter plaatselijk door houtworm aangetast
- Kammen/staven en smering : goed; smering voldoende
- Poortslot + slotplaat: voorzover controleerbaar goed
- Poortstokken : niet van toepassing
- Kruierwerk + smering : voeghouten kruierwerk is goed; smering voldoende
- Kering kruierwerk + smering : keerklossen aan voeghout zijn goed; smering voldoende
- Boventafelement : goed;
- Hondsoren : goed;
- Vang : goed; vlaamse blokvang
- Vangbalk : goed;
- Ezel + hangareel : goed;
- Vangstok : nieuwe vangstok (vakwerk, vaker met die vaklieden werken !)
- Ophanging vangstok : goed;
- Vangketting : voorzover controleerbaar goed
- Kapzolder : goed;

06.49.01

BEVINDINGEN INSPECTIE KAP

Zoals in het vorige rapport vermeld staat, moet het steenbed vervangen worden, daarbij moet de bovenas omhoog en naar voren worden gebracht.

Omdat de waterhol (druphol) te ver naar binnen valt, komt hierdoor te veel regenwater naar binnen met als gevolg dat het steenbord en de windpeluw beginnen in te rotten.

De keerklossen onder de voeghouten zijn scheefgetrokken. Het is raadzaam deze klossen beter te bevestigen.

IV. ACHTKANT

- Achtkantstijlen : goed;
- Korbelen : goed;
- Legeringsbalken : vaste legeringsbalk maalzolder (zuidwest hoek bij trap) is door houtworm aangetast
- Veldkruizen : westelijk veldkruis van steenzolder is zwaar aangetast door houtworm
- Ondertafelement : goed;
- Kisten + luiken + ramen : goed;
- Uittimmermandjes : goed;
- Duisplanken : goed;
- Achtkantbedekking : vernieuwd goed;
- Tussenachtkant : goed;
- Kozijnen en deuren/ramen : kozijnen en deuren zijn verrot
- Bliksembeveiliging compleet : voorzover controleerbaar goed; bevestiging aan achtkant moet verbeterd worden
- Schilderwerk achtkant: goed;

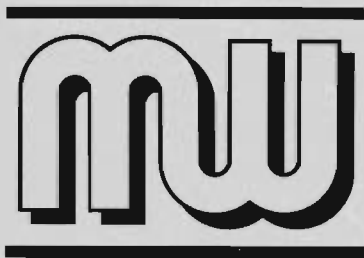
06.49.01

V. GAANDE WERKEN IN HET ACHTKANTLUIZOLDER

Vloer	: verpreid houtwormaantastingen
Trap	: goed;
Koningsspil	: goed;
Luibonkelaar	: aantal wiggen los
Luiwiel	: goed; aantal wiggen los
Luias	: goed;
Luitouw	: voorzover controleerbaar goed
Bediening luiwerk	: goed;
Spoorwiel	: goed;
Kammen en dammen en smering	: aantal kammen moeten gevoerd worden; smering goed;
Ondertaats koningsspil en smering	: goed;
Oplegging draagbalk	: goed;
Sleutelstuk	: goed;
Wervelbalk	: goed;
Rondsel	: goed;
Staven en smering	: goed; smering voldoende
Spil	: goed;

STEENZOLDER

Kuipen met deksels	: goed;
Schuddebak	: goed;

06.49.01

- Kaarbomen : goed;
- Kaar : goed;
- Ligtewerk algemeen : goed;
- Steenkraan compleet : goed;
- Takelblokken : goed;
- Vloer : goed; hijsluik oplegging ingerot
- Trap : goed;

MAAL- OF STELLINGZOLDER

- Paarden : goed; wel speling in ophanging
- Pasbalken met kussens: goed;
- Taatspotten en smering : voorzover controleerbaar goed
- Meelpijpen : goed;
- Meelbakken : goed;
- Regulateur : niet van toepassing
- Vloer :aan zuidzijde naast de trap aantal slechte plaatsen

PELWERKEN niet van toepassing

TEN BEHOEVE VAN MOLEN MET STELLING

- Trappen : goed;
- Tussenvloeren (voorraadzolders) : goed;
- Zolderbalken (voorraadzolders) : goed;

VI. STELLING

- Binnensluiting : goed;

06.49.01

- Buitensluiting : goed;
- Schoren : rotten in bij aansluiting met muur
- Schrankschoren : goed;
- Liggers : verbinding met stijlen op verschillende plaatsen ingerot
- Stellingplanken : aantal delen slecht van kwaliteit
- Baliestijlen : zeer slecht van kwaliteit, vervangen zeer noodzakelijk (lesmolen)
- Dekkers : idem
- Schroten : idem
- Schilderwerk stelling: slecht

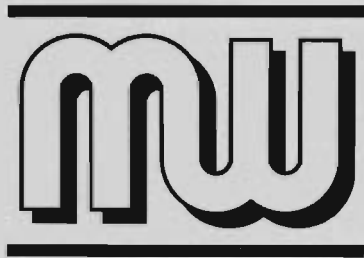
MOLENROMP

- Metsel- en voegwerken: voegwerk plaatselijk slecht van kwaliteit; het metselwerk boven toegangsderu aan binnenzijde gescheurd
- Kozijnen en ramen : goed;
- Toegangsdeuren : ingerot
- Schilderwerk molenrump: goed;

VII. EXTERIEUR

STAART

- Lange spruitbalk : op een aantal plaatsen ingerot; schilderwerk goed
- Korte spruitbalk : idem
- Lange schoren : linker lange schoor is vervangen
- Korte schoren : linker korte schoor ingerot bij verbinding met staartbalk
- Petten : goed;

06.49.01

- Hangers : goed;
- Staartbalk : plaatselijk ingerot bij aansluiting korte spruit
- Kruilier : goed;
- Kruiketting : goed;
- Bezettekting : goed;
- Schilderwerk staart : goed;

VIII. WIEKENKRUIS

- Askop : goed;
- Roeden : goed; schilderwerk matig van kwaliteit
- Wiggen en keerklossen : aantal wiggen zijn door houtrot aangetast
- Spitijzers : goed; wel roestig
- Wiekstelsel : hollands hekwerk met wind- en steekborden
- Hekwerk : klein aantal heklatten plaatselijk ingerot, gescheurd bij verbinding met kluften
- Molnzeilen : goed;
- Wind- en steekborden : goed; schilderwerk matig van voorzomer
- Zeilarmen en klampen : redelijk van kwaliteit
- Roedeketting : goed;
- Schilderwerk : matig van kwaliteit

Plaats en datum : Groningen, 28 oktober 1991

De rapporteur : M. Sikkink